

Glasilo „Slovenskega čebelarskega društva“

za Kranjsko, Štajersko, Koroško in Primorsko s sedežem v Ljubljani.

Urejuje **Frančišek Rojina.**

Izhaja po enkrat na mesec in se pošilja udom brezplačno.

Vsebina: T. Kurbus: September. — Iv. Jurančič: Izбира plemenjakov. — Po Vilj. Bölscheju priredil J. W.: Modrovanja o čebeli. (Dalje.) — Poslovenil Bohun: Gniloba. — Ravnodolski: Moji čebelarski spomini. — A. Bukovic. Podiranje panjev pri medarjih. — Dopisi. — Raznoterosti. — Naznanila upravnštva. — Oznanila.

September.

(T. Kurbus.)

Paše bo ta mesec konec, a nikakor ne čebelarjevega dela. Najvažnejši opravki bodo sedaj. Čebelar si odbere plemenjake za prihodnje leto. Da morajo ti imeti mlade matice in dovolj hrane, je umevno. Povdarjam tukaj zopet: vzemi le krepka ljudstva v zimo, kajti le ta se lahko postavijo v bran vsem nezgodam hude zime. Od dvomljivih ljudstev imaš sedaj vsaj nekaj medu, kar je zmiraj bolje, nego zimski pogreb. Uže smiliti se ti mora ta pridna živalca, ki trpi glad in mraz ter končno na ta strašen način pocepa.

Ko si določil število plemenjakov, začneš od ostalih z dobavo medu. Že po stari navadi začnemo pri nas s tem delom kvaterni teden, to bo 18. do 25. septembra. Neusmiljeno in surovo bi bilo čebele moriti. Pusti jim življenje, katerega se ravno tako veselé kot ti in jaz. Mlada ljudstva imaš, ki še večinoma ne poznajo dela, znoja in težav. Prihrani si jih za bodočo pomlad. Nekaj pikov te bo res zadelo, a moraš se imunizovati, to se pravi, tvoja krv in tvoj organizem se mora čebelnega strupa navaditi. Misli si pri tej bolečini, da je ta malenkostna od mnogih hujših na svetu. Odberi staro matico, ljudstvo pa zmeti in stresí k plemenjaku. Tako združi zmiraj le dvoje ljudstev in ne več. Da se čebele ne bodo grizle, napuhaj jih z bovistom,

to je ona goba, ki jo poznaš po prahu, če nanjo stopiš. Ko so čebele 3 minute v tem dimu, so popolnoma omamljene. Sedaj smeš hiteti, kajti za četrto ure tem huje pikajo. Vsled tega omamljenja pa čebela tudi zgubi domovinski čut; ona ne ve, kje je bil prej njen dom. Če nimaš pripravnega meha, vzameš tudi lahko skledico z ognjem, na katerega nasuješ bovist. Vso to pripravo moraš pokriti z mrežico iz žice, da čebele v ogenj ne pocepajo.

Prašnice zoži, ker čebela hoče tudi sedaj po svojem nagonu, rekli bi, po svojem šestem čutu, nabirati. Priroda ji nič več ne nuja, tedaj začne ropati. Ljudstvo naj zaseda 6—8 celih satnikov. Tudi zadnji satnik se naj zaseda. Okenčce zadaj pritisni, ker si ga bodo čebele zakitale. Sploh si bodo sedež za zimo pripravile in vse razpokline z zadelavino zamašile. Čebelar si dela kvar, če svoje plemenjake zgodaj za zimo ne uredi ali če urejene zopet razdira in brez nujne potrebe pregleduje. S tem ljudstvu pripravljen zimski sedež razdere, posebno če satnike odjemlje ali dodeva. Čebele nimajo več časa znovega svoje gnezdo pred zimo ukovariti in posledica je spomladi — griža.

Med, kolikor si ga natočil, lepo precedi in poberi z žlico s površine vso voščeno zmes. Snažen, čist pridelek v okusni posodici ti bo vsak rad za primerno ceno odkupil.

Izbira plemenjakov.

(Iv. Jurančič.)

Vsak kraj ima svoje naravne posebnosti, ki so zlasti za čebelarstvo pomenljive, oziroma občutljive. Zategadelj zahtevajo razni kraji tudi različen način, načrt, po kojem se naj čebeloreja*) vrvana. V krajih, kjer ni jesenske paše, temveč le pomladna in poletna, mora čebelar gledati na to, da so ljudstva že zgodaj spomladi dokaj močna in da tudi močna ostanejo, torej ne smejo rojiti, da glavno pašo lahko temeljito izrabijo. V takih krajih se torej vzdržuje leto in zimo blizo enako število panjev ter se matice nadomeščajo s pomočjo takoimenovane matične izgoje. V krajih pa, kjer je glavna paša v jeseni, doseže se najboljši uspeh, če se prezimi manjše število plemenjakov, koji naj spomladi obilno rojijo, ker je pomladna paša sploh prepričla,

*) Izraz »čebeloreja«, zdi se mi, mora se dandanes že nekako boriti za obstanek. G. p. W. Šmid me je svoječasnó opozoril (za kar sem mu hvaležen), da ravno jaz prerado rabim ta nepravilni izraz; reči bi se moralo namreč le: »čebelarstvo«. Sicer največji učenjaki ne morejo računati na apodiktčno nezmotljivost, tem manj morem jaz pri svoji jako skromni šolski podlagi misliti, da je to edino pravo in dobro, kar se meni kot tako zdi. Vendar pa priznavam, da se mi bo tožilo po izrazu »čebeloreja«, ako ga bodo izpodrinili popolnoma, kajti hoče se mi zdeti, da pod besedo »čebeloreja« vendarle celo nekaj drugega razumevam kakor pod »čebelarstvom«. Poslednji izraz zdi se mi bolj mehaničen, praktičen, splošen, »čebeloreja« pa bolj bistven, teoretičen, poseben. Ne moremo reči n. pr.: »Oglejmo si Patrovo čebelarstvo«, ampak: »Patrovo čebelorejo«. Tudi ni umestno: »Oglejmo si Patrov čebelnjak«, kajti ne vemo, ali ima dotičnik več čebelnjakov, ali enega, ali sploh nobenega; saj vendar čebelnjaki niso po vsem svetu v navadi. — Besede »čebelarija« si pa sploh ne morem jasno tolmačiti ter se za njo ogreti. (Izraz »čebelarija« rabijo vsi gorenjski

da bi se dalo mnogo medu dobiti; tega torej naj porabijo za zalego, za pomnožitev čebel, oziroma panjev. Do jeseni potem v navadnih razmerah postanejo še vsi dovolj močni, da jesensko pašo izrabijo.

V onih krajih tedaj, kjer je jesenska paša, ne prezimujemo vseh panjev, ki smo jih imeli poleti, temveč jih gotovo število — v največ slučajih $\frac{1}{3}$ vseh panjev — podremo, to se pravi, po dandanašnjem načinu čebelarstva, združimo. Prejšnji čebelarji, ki so imeli še stare panje nepremakljivega izdelka, so izbirali od vseh panjev najtežje in najlažje ter so čebele pomorili in vsebino panja prodali medarju. Prve zato, ker so jim dali največ dobička, druge pa, ker so bili za prezimovanje sploh preslabi. Za pleme so puščali panje bolj srednje teže. Po nekaterih krajih so prodajali in še prodajajo kar žive. Oni čebelarji, ki se jim je zdelo, da že nekaj več razumejo, so še pri tem izbirali, zlasti glede starosti dela; za starost matice se je pa seveda malokdo kaj zmenil. Izrojence torej, zlasti če so bili stari že dve do tri leta, potem družce in tretjiče, te so vse odstranili, meneč, da so prvi sploh prestari glede satovja in čebel, poslednje pa, ker se je vobče reklo, da niso kaj prida za pleme. Ravno s tem so si delali največjo krivico; izrojenci in drugiči, oziroma tretjiči imajo mlade matice, bili bi torej, ako imajo dovolj medu, najbolji plemenjaki, medtem ko so ostali za pleme večinoma prvci, ki imajo stareje, manj vredne matice. Marsikatera izmed teh matic je potem po zimi umrla in za njo ves panj, na kar se je reklo: „Zmrznil je“. Ali je vsled te nastale zimske brezmatičnosti dobil grižo, kar se je zopet kakemu drugemu vzroku pripisovalo. To je bilo tedaj jako napačno ravnanje; gledalo se je le bolj na stransko reč, na starost satovja, oziroma sploh na starost panjevo, glavna stvar: starost in usposobljenost matice se je pa prezirala. Glede starosti satovja ni tako nevarno, kajti 6—8 let staro satovje v nepremakljivem panju je še celo dobro. Kar se pa tiče panjeve starosti, rekali so: Prestar je, stare čebele niso za nič! Pustimo to bojazen; stareje čebele se vedno izgubljujejo ter z mladimi nadomeščajo in najstareje ne preživijo v poletnem času čez poldrugi mesec.

V panjih s premakljivim satovjem se vrši to izbiranje celo drugače, laže in popolneje. Glavno pozornost imamo tu obračati na starost in kakovost matice. Zato je neobhodno potrebno, da si vsak čebelar vsaj na panj zapiše

čebelarji. — Op. ured.). G. P. omenja, ko me na ta nedostatek opozarja, da čebel ne »redimo«, ampak jih le »pasemo«. Dragi mi gospod, dobro veste sami, da so tisti časi že davno minoli, ko je veljalo čebele samo »pasti«; saj se dovolj jasno vidi, kako se mu obnesejo, kdor drugega ne zna ali noče storiti, nego jih samo »pase«. Zlasti letos bo pri nas tako, da jih homo morali rediti v pravem pomenu besede in še najbrž prav izdatno, ker v nekaterih krajih ne bodo niti najboljši panji dobili dovolj za prezimovanje. Z besedo »rediti« pač jaz razumevam skupni pomen besed: »krmiti« in »gojiti«. Ako še potem pomislimo na marsikatero novejšo in umetno vpeljavo, kakor razni načini matične izgoje, njih požlahtnjevanje, narejanje rojev, ohranjevanje čistega plemena, njega zboljševanje in kar je še vse s tem v zvezi, nadalje špekulativno krmljenje itd., potem pač skoraj ne moremo reči, da to ni prava — reja. — Po mojem mnenju bi bil tedaj izraz »čebeloreja« popolnoma opravičen, saj se ne more primerjati s »sadjerejo«, »vinorejo« itd., kar se dandanes opušča. Sicer pa stvar rad prepuščam onim, ki so v tem bolj merodajni kakor moja malenkost.

Pis.

letnik, kedaj se je matica rodila, ako nima sploh popolnejšega zapisnika. Nadalje treba tudi gledati na posebne, takorekoč prirojene boljše in slabeje lastnosti posameznih ljudstev; vsakemu večletnemu praktiku je znano, da se vsi panji ne obnašajo enako. Ta marljiveje dela, drugi je počasnejši; ta rajši roji, drugi da več medu; zopet drugi hudo pika itd. Vsi taki pojavi naj se pri izbiri plemenjakov vpoštevajo ter le oni panji prezimujejo, kateri nam vsestransko ali vsaj večinoma ugajajo. Pri takem postopanju zasledujemo takorekoč ona pravila, ki so sploh potrebna za občno izboljševanje plemena.

Glede izbire matic se držimo naslednjega pravila. Najprej odstranimo vse triletne matice, in sicer je to najboljše že par dni pred popolnim začetkom ajdove paše. Ljudstva, kojim smo matice odvzeli, združimo, ako je mogoče, kakor n. pr. pri dvojčkih s sosedi; voha v srednji steni se namreč odpre, da se čebele z onimi sosednega panja združijo. Ta panj tvori zdaj nekako drugo medišče sosednega panja; ker v njem čez par dni ni več nepokrite zalege, se tudi, ko se glavna paša popolno začne, v njem nič več ne porabi ter je ob boljši paši gotovo celo poln medu, katerega lahko vsega odvezamemo, ker nameravamo ljudstvo kasirati.

Nadalje gledamo pri odstranitvi matic tudi na izvenredne pojave. Marsikatera matica še ni prestara, je pa drugače manj vredna: ali je slabo rodovitna, ali pohabljena, ali ne stavi strnjene zalege, ali čebelno zalego s trotovo meša itd. Pri tem pa treba posebne pozornosti, da se ne varamo. Ozirati se moramo tudi na druge okolnosti, ki bi bile morda krive nedostatka, ter se prepričati, ali je res matica pomanjkljiva. Kolikokrat se najboljša matica k smrti obsodi, ako se ne vpoštevajo vsi taki vplivi, ki bi zamogli na ta ali drugi način normalni razvitek ljudstva ovirati. Marsikatera matica spočetka ali v prvem letu ni kaj prida, da trpi na tej ali drugi zgoraj navedeni napaki, kar se pa v kratkem času ali v drugem letu premeni in matica je celo dobra. Ako pregledujemo panje v poletnem času, ko lahko nakrat nastopi „suha doba“ v panju, da namreč paša premine, prigodi se, da najdemo v sicer najboljšem panju raztreseno zalego; ali je nastala suša in čebele nimajo ugodne prilike, da bi dobivale vodo. V takih slučajih postane navadno zalega „luknjičasta“, ker čebelam manjka vode ali sploh živeža, da bi zamogle toliko zalege rediti, in vsled tega pomečejo mnogo jajc iz celic. Kdor tedaj natanko ne opazuje in „s čebelami ne živi“, pripisuje mnogokrat po krivici vse te napake matici.

Ako smo imeli v poletju svoje gotovo in popolno število panjev, skrčimo njih število v jeseni za eno tretjino, n. pr. od 60 na 40, spomladi pa zopet z rojenjem ali umetnim deljenjem število za toliko zvišamo. Pri tem imamo priliko vse stare in slabeje matice vsako leto odstraniti; to je najizdatnejša pot požlahtnjevanja plemena. Pri matični izgoji — koje pa pri tem postopanju niti posebej ne potrebujemo — je ves uspeh bolj nezanesljiv in še v ugodnem slučaju polovičen, ker ne moremo vedeti, od kod izhaja trot, kateri pride z matico v dotiko.

Dozdaj smo govorili o izbiri glede matic, in to je glavna stvar. Glede ljudstev samih seveda velja isto, da pustimo za pleme najboljše, torej

najtežje, saj jim odvezamemo med, kar ga je čez njihovo potrebo. Lahkejim pa, ako jih iz kakega vzroka hočemo zazimiti, lahko primankljaj dodamo.

Kar so stari čebelarji vpoštevali pri izbiri kot glavno reč, namreč satovje, za to se mi najmanj zmenimo. Saj smo imeli v teku poletja pri raznih opravih dovolj prilike, da smo vse stareje, trotove, nepravilne ali drugače nerabljive sate iz sredine vališča odstranili ter z dobrimi nadomestili. Sicer se pa posamezni sati še tudi pri zazimovanju lahko zamenijo. Vendar razun posebne potrebe naj se zdaj v jeseni zimsko gnezdo pusti pri miru kot pravi „noli me tangere“ (ne dotakni se me!), drugače če treba pri kraju dodati kakih par satov medu.

Iz vsega do sedaj navedenega se torej sklepa, da je pri izbiri plemenjakov glavno pozornost obračati na vse potrebne dobre lastnosti matice in na individualna vrla svojstva čebelnega ljudstva. Ako bomo tako storili ter še za zimo preskrbeli čebelicam obilo živeža in toplo hišico, bomo krepke in zdrave panje zazimili, ki bodo spomladi v naše veselje čvrsti vstali in se nam bo uresničil izrek:

Kdor dobro seme seje,
ta dobro žito zanje!

Modrovanja o čebeli.

(Prosto po Vilj. Bölscheju priredil J. W.)

(Dalje.)

Teško se je zamisliti v to dejstvo. Rekel si boš: Če je pri tako popolni živali, kakor je čebela, mogoče, da se poraja potomstvo iz ženskih jajčec brez moškega semena, čemu pa je potem treba dvospolnosti, čemu treba moža in žene, čemu devištva, čemu spolnega spajanja? Zakaj ni vse bolj preprosto, enostavno?

Ni lahko odgovoriti na vsa ta vprašanja. Treba je poznati ploditev nižjih živalij, kakor n. pr. hobotnice (polipa) in trakulje, da bi se dalo globlje pogledati v čudovito porajalno moč matice.

Razmišljaj! Naša matica je ženska, ki more, ne da bi se nanovo oplodila, spočeti novo generacijo poluspolno, t. j. z neoplojenimi jajci, in sicer je ta zarod moški: nastanejo trotje. Ona je ženska, ki to more. More pa se poleg tega še sama iznova spolno spojiti z možem. Videl si, kako je to nekega dne bila tudi storila in sicer s troti, ki so bili takrat v panju. Potem je pa izlegla povse dosledno jajca, ki so bila oplojena, in iz teh so se izvalile — ženice, samke. Bile so to slabotne, spolno kaj površno razvite samice, naše na tisoče in tisoče broječe vestalke.

Zdaj pa se vpraša: Ali izhaja tudi matica sama iz popolne spolne združitve med možem in ženo? Ali se potom partenogeneze od naše matice porojeni možje, t. j. pomladanski trotje drugega leta, zopet pravilno spolno združujejo s samicami, tako da se zarod zdržema nadaljuje?

Matica je legla doslej oplojena jajčeca in iz teh so se razvile le vestalke, ki so bile sicer samice, a nesposobne za zarod. Razen teh so iz neoplojenih jajc nastali trotje. Kot tretje, višek vsemu, pa poraja tudi spolno godne žene. To je pa takole umevati.

Komaj so vestalke zgradile trotovske celice, že hočejo imeti zopet nekaj novega. Grade namreč podolgaste, steklenicam podobne, še večje in trdnejše celice, a teh le nekaj. Tem pa je odločeno, da postanejo najvažnejše v celem panju. Kajti v njih naj se izležejo nove kraljice, vsaj ena, morebiti tudi več. Kmalu dogotove vestne in skrbne vestalke te celice, prave kraljevske zibelke za plemeniti zarod.

Odkod pa jajca za matico? Stara matica, ki je doslej vse, kar je živega v panju, izlegla in izgodila, bo znala vendar tudi to zadnjo umetnost. Zopet začneš razmišljati: Kako se bo neki to zgodilo? Nova matica, kraljica prihodnosti, mora biti tudi ženica. Zato matica zanjo ne sme izleči neoplemenjenega jajca, sicer bi se porodilo iz njega moško bitje, trot. Torej oplemenjeno jajce, tega je treba! Toda dosihmal je nastala iz takega jajčeca sicer „žena“, pa vselej le nepopolna, z okrnjenim jajčnjakom in neporabnimi spolovili, z eno besedo: vestalka. Mar ima matica še kako posebno vrsto jajc v sebi?

Le pregleduj in preobračaj jo, nikjer ne najdeš kakega tretjega predalčka v njej! Stvar pa je taka.

V matičino zibelko izleže matica preprosto jajčece, kakor da naj bi se iz njega razvila vestalka. Oblije ga s kancem plemena, ki ga nosi vedno s seboj v neizcrpni semenski mošnjici, in s tem je matica opravila svoje delo kot mati porodnica. Nadaljnja skrb pripade zopet vestalkam. Prvo njih delo je že bila drugače ustvarjena zibelka za to imenitno dete. To započeto delo po gotovem načrtu tudi nadaljujejo. Ko se izvali kraljevska ličinka, jo koj spočetka skrbneje goje in obilneje pitajo. Posledica vsega tega je, da se razvije v taki celici prava, spolno godna žena, nova matica, t. j. čebela s popolnim jajčnjakom, pristopno nožnico in normalnim semenskim mehurčkom.

Zdaj pa tudi veš, zakaj da nastanejo iz oplojenih ženskih jajčec vestalke, ne pa spolno godne matice. Vsako oplemenjeno jajce bi dalo po svojem bistvu in svojem započetku pravo, normalno žensko bitje. Po množini piče pa, ki se klade temu bitju v prvih dneh, se zmaliči že zgodaj v vestalko — ali pa se izgodi v pravo žensko, v matico.

Vestalke so torej umeten zarod, izsiljen šele po nezadostni piči. Skozi celo prejšnje poletje so vestalke kot pestunje namenoma vzgajale zopet le vestalke. Zdaj pa so ravnotako nalašč odnehale od svojega načela in so z boljšim krmljenjem izgodile matico. To krmljenje je „boljše“ le na videz, pravzaprav so tu prvič le pravilno pitale malega črviča.

To dejstvo je naomajno. Lahko zamenjaš drobnega črvička iz matičine zibelke z drugo ličinko iz katerekoli vestalske celice: mladič v kraljevski zibelki se ti bo pri normalni hrani razvil v matico, drugi pa pri svoji beraško pičli hrani v vestalko. Še več. Če je panj izgubil spomladi nagle smrti matico, še preden so bile matičine celice zgrajene in z jajci nasajene,

naknadno izpitajo za vestalko odmenjeno ličinko z obilno hrano do matice. Da, še nekaj bolj čudovitega se je opazovalo. Matica je umrla in v celem panju ni bilo niti vestalske ličinke, ki bi se mogla dopitati do matičine popolnosti. Kaj je bilo početi? V tej skrajni sili so si izbrale vestalke doraslo tovarišico, jo nekaj časa sestavno pitale in jo s tem tako daleč pripravile, da se je skoro že zamrla ženskost v njej pojavila in se ji je jajčnjak izgodil. Seveda so bila vsa izležena jajca godna le za trotjo zalego, ker se plemenska mošnjica ni dala več razviti.

To vse dokazuje, da je vestalka le nepopolno žensko bitje, ki je na umeten način, vsled oskodne hrane, zaostalo v svojem razvoju. (Dalje prih.)

Gniloba.*)

(Poslovenil Bohun.)

Naša čebela ni mnogim boleznim podvržena.

Če govorimo o žeji, brezmatičnosti panja in zadušenja vsled pomanjkanja zraka, ne smemo tega smatrati kot bolezen, ampak le kot nenavadne pojave, ki sicer zahtevajo mnogo žrtev, če jih ne opazimo pravočasno.

Bolezni v zmislu besede smemo imenovati le grižo, takozvano besnost in konečno gnilobo čebelne zalege, da rečemo kratko: gniloba.

Prvi dve bolezni se pojavite pri čebelah samih, pri gnilobi pa oboli čebelna zalega.

Gotovo je, da ste griža in besnost nevarni bolezni, ker uničite veliko čebel in ljudstev, nadkriljuje ju pa daleko gniloba, ker se zelo lahko zanese s panja v panj in to po čebelarju samem, kakor tudi po čebelah, Nevarna je gniloba tembolj, ker se razvija v početku skrivoma in je ni čebelarju mogoče zapaziti.

Čebelarju samemu večkrat nepoznana, se vtihotapi v panje, napade spočetka samo nekaj ličink in pripeti se, da jo opazi čebelar šele čez več tednov ali mesecev, ko se mu je že popolnoma udomačila po vseh panjih, v mnogih slučajih pa tudi že po panjih sosednih čebelarjev.

Vzroki te pogubne bolezni so ponajveč slabe letine. V takih letinah se gniloba ravno tako hitro razširi kakor kolera in kuga ob lakoti in vojski.

Da se pa gniloba razširja, zakriva veliko tudi čebelarji sami, ker jim je ta bolezen popolnoma nepoznana. V svoji nevednosti čebelarijo ravnodušno naprej, pitajo z medom iz okuženih panjev zdrave panje, in vporabljajo pri čebelarskih opravilih isto orodje za zdrave in okužene panje.

Če so pa kedaj imeli z gnilobo opraviti, poizkušajo z raznimi brezuspešnimi sredstvi gnilobo „zdraviti“ in priporočajo ista sredstva drugim

*) Ta članek je poslovenjen po članku, ki ga je spisal gosp. Teodor Weippl iz Klosterneuburga. Je pač najboljši poljudni spis v tej stvari kar jih poznam, ker je spisan na podstavi prakse za prakso.

čebelarjem, dasi niso z njimi nič, prav nič opravili, nasprotno, bolezen le še bolj razširili vsled lastne nerodnosti in vsled tega, ker so nepristopni vsakemu pametnemu nasvetu!

Kolikokrat slišimo od čebelarjev, da s čebelarstvom ni nič, da čebele nič ne napredujejo, da so panji prišli ob vso žival in končno klavrno došli. Marsikdo, ki je prišel tako ob svoje čebele, poizkuša še enkrat s čebelarstvom. Kupi si zopet novih panjev, rojev, in zopet mu gre čebelarstvo rakovo pot. Končno neha čebelariti s tolažilom, „da nima sreče s čebelami“.

Teh neuspehov je večkrat kriva gniloba, ki gospodari po nekaterih čebelnjakih že bogzna koliko let, nespoznana in nepoznana.

Svoje roje, kupljene roje ali roje pritepence nastani čebelar v starih, neosnaženih panjih, in kmalu se pokaže gniloba. Čebele životarijo eno ali dve leti in pri kraju je z njimi; panji, v katerih so bile okužene čebele, se izposojujejo, podarijo ali prodajo, gniloba se pa tako v druge čebelnjake zanese.

In vendar ni gniloba tako nevarna bolezen, kakor se vobče misli. Kdor gnilobo temeljito pozna, kdor previdno oskrbuje svoje panje in takoj zastavi vso resno voljo, da gnilobo odstrani, če se že enkrat pojavi, naj se je ne boji, in če tudi čebelari sredi okuženih pokrajin. Gniloba bo mogoče semintja tudi v njegovih panjih vasovala, a reši se je lahko kmalu.

Namen tega in bodočih člankov bodi, naše člane temeljito s to boleznijo seznaniti. In vi, dragi bravci teh vrstic, prečitajte jih v prvi vrsti vestno sami, in poučite tudi one čebelarje, ki niso člani našega društva, pomagajte jim pri pojavih te bolezni s tem, da jim daste potrebna navodila, kako naj postopajo v takih slučajih. Gotovo vam bodo svoječasno hvaležni!

Kako nastane gniloba?

Gniloba se zanesè največkrat iz čebelnjaka v čebelnjak. Govori se tudi, da se sama od sebe pojavi, kar je sicer mogoče, ni pa dokazano. Večkrat, zlasti spomladi, izgube panji vsled vremenskih preobratov mnogo čebel. Čebele so vsled tega primorane nekaj zalege zapustiti, ker nemorejo vso obsedati; zapuščena zalega se razhladi, pomrje in začne gniti. Da bi se iz zalege, gnijoče vsled prehlajenja, razvila tista gniloba, o kateri govori ta članek, se ne more z gotovostjo trditi. Ravno tako še ni dokazano, da bi se meni nič tebi nič pojavila v izstradanih ali pa vsled preobilne klaje s sladkorjem degeneriranih panjih.

Gniloba nastane po večini vsled okuženja.

Zanosi se na mnogovrstne načine, kakor sploh vsaka kužna bolezen, in kot tako si moramo gnilobo vedno in vedno predočevati. Kolikokrat jo zatosijo čebelarji s tem, da rabijo panje, satje, orodje ali med iz okuženih čebelnjakov. Če pregleduješ okuženi panj in zatem zdravega, preneseš bolezen nevede v slednjega, da, še celo z obleko jo lahko zatosiš. Tudi čebele same jo zanesó s tem, da se pridružijo čebelam zdravega panja, ker zgreše svoj okuženi panj. Nasprotno jo pa prenese čebele zdravih panjev iz bolnih panjev ob priliki

ropanja. Panji se tudi okužijo na ta način, da pridejo na paši čebele iz zdravih panjev v dotiko s čebelami okuženih panjev, ali da po istem cvetju berò, kakor čebele okuženih panjev. Slednje imajo po svojih dlačicah na stotine kažnih kalí.

Iz povedanega razvidimo, da so načini okuženja tako različni, da se moramo čuditi, če se dobi v okuženih krajih sploh kak zdrav panj. In vendar je temu tako.

Mogoče je, da se panj okuži, o gotovosti ni govora, zlasti pri močnih, zdravih in z obilno hrano preskrbljenih panjih.

Pri nalezljivih boleznih, katerim so druge domače živali in tudi človek podvržene, so okolščine skoro ravno tiste. Znano je, da je povzročiteljica pljučne jetike tudi neka glivica, kakor pri gnilobi; jetiko povzroča takozvani tuberkel bacil, ki se v človeška pljuča vgnjezdí in jih polagoma uničuje. Po pljunkih jetičnih bolnikov se bacili v ogromnem številu razširjajo po zraku, ker solnce pljunke posuši in jih veter razprši. Zdravi ljudje jih zopet vdihajo, ne da bi jim škodovalo, ker bacilom primanjkuje življenskih pogojev. Drugače je pa pri ljudeh, ki imajo prehlajena pljuča. Tamkaj se bacili udomačijo in prično svoje uničevalno delo. Večkrat natura sama omeji to po večini smrtonosno delovanje; pljuča se pozdravijo, ker bacili poginejo. V nasprotnem slučaju je pa bolnik izgubljen — umreti mora.

Skoraj ravno tako je z gnilobo. Gnilobnih bacilov je v okuženih krajih vse polno, in po preiskavah dr. Lambottesesa v Lüttichu je takih bacilov v zemlji brezštevilo. Tudi je baje identičen s krompirjevim bacilom.*) V panje ga zanese veter gotovo stokrat na dan. Če so panji zdravi in močni, če čebele zadostno množino mravljinčne kisline proizvajajo, da z njo razkužijo zrak v panju, ni bacilu mogoče, se vkoreniniti v čebelni zalegi. Kakor hitro pa panj oslabi, nadvlada bacil, napade zalego, se v njo vgnjezdí in se razmnožuje. Iz teh izvajanj sklepamo, da je posredni vzrok gnilobe hira-joča slabotnost (nikakor ne maloživalnost) panja, neposredni vzrok pa bacil gnilobe.

(Dalje prih.)

Moji čebelarški spomini.

(Ravnodolski).

Neko nedeljo je bilo. Čemerem sem bil in pust, kot navadno ob takih prilikah, ko nimajo čebele kaj za v brento. Sprva sem se namenil obiskati svojega sočebelarja, da bi z njim malo pokramljal. Čebelarstvo bajeslovje, coprnije, kako je znal kdo čebele na rop pošiljati, roje drugih čebelarjev k svojim čebelam pritegniti in Bog ve kaj še, vse to me bolj veseli in zanima kot karkoli. Pa sem se vendar premislil in šel obiskat rajši starega „Zepelna“, četudi sem vedel, da mož štédi resnice in zapravlja laži. Mož je čebelaril skoraj 30 let, pred dvema letoma je pa svojo čebelarijo opustil. Po vzroku ga nisem hotel kar naravnost vprašati, na tistem sem pa sklenil, da bom to pri prvi priliki iz njega izvlekel. Dobim ga ravno na dvorišču, ko si je v

*) Dr. Burri v Zurichu zanikuje trditev drja Lambottesesa.

Op. prevajalca.

krogu kokodakajočih kur v veliki platneni srajci nekaj iskal — menda holhe. Na moj „dober dan“ je sicer nekaj zamrmral, a gledal je vendar še nepremično v svojo srajco, in pri tem se držal modro, kot inženjer pri načrtu za kako imenitno stavbo, slednjič je bil vendarle gotov. „Kako pa kaj čebele?“ me vpraša in mi ponudi svojo nosljačo, ko je sam odvečerjal in kihnil tje v trske „kšá, kšá!“, da so se kure glasno kokodakajoč razpršile na vse strani. Jaz odklonim to laskavo ponudbo, zlasti zato, ker mi njegov „dimnik“, kamor sem se ozrl, ne malo ni imponiral, odgovorim pa vendarle: „Slabo je slabo, paše skoraj nobene ni, sedaj pa še taka suša kot v Avstraliji, skoraj mesec dni nobenega dežja!“

Prisedla sva k drvarnici, prav nasproti zapuščenemu čebelnjaku, ki je iz vrta nasproti meni kaj čudno režal, kot kak „čele kula“. Opazoval sem realistične poteze na obrazu svojega soseda na desnici in opazil, da jih skuša nabrati v bolj ljubeznivo skupino, a ni se mu prav posrečilo. „Saj sem vedel“ nadaljuje on, „da ti za naprej ne bode šlo več tako posreči, kot do sedaj; ako mi ne verjameš boš pa videl. Jaz sem tega mnenja, kako bi bilo mogoče se temu izogniti in opomoči, svoje čebele zamenjati s kakimi drugimi od daleč, ali pa svojo čebelarijo za dve leti prekiniti; da to pomaga sem že večkrat izkusil. Tudi lani sem svoje čebele zatrl, ker se mi niso tako dobro obnesle kot v prejšnjih letih v začetku mojega čebelarjenja.“ Jas prikimam: „Res je tako, da sem imel v prvih letih dokaj več sreče, a mislim da temu niso čebele vzrok, mislim tudi, da bo pozneje kaj boljše. Bila bi pač gorostasna neumnost, sedaj čebelorejo opustiti, ko imam „mulo“ deloma že v rokah“. Na moj odločni odgovor ga je menda nekaj pošegetalo, kajti posegel si je pod nos, je zabodel svoje sive oči v tla, in slutil sem, da snuje nov naklep polakomniti se mojih čebel, kot je skušal že nekoč prej.

(Dalje prih.)

Podiranje panjev pri medarjih.

(A. Bukovic.)

Pred nekaj dnevi sem imel priložnost opazovati podiranje panjev pri ljubljanskem medarju D.

Po ulici, v kateri se nahaja trgovina tega medarja, po veži in dvorišču njegovega poslopja, je tavalo na tisoče čebel. Prepričan sem, da je bilo med temi izgubljenkami tudi mnogo čebel iz bližnjih uljnakov, katere je privabil dišeči med. Po tleh dvorišča je ležalo vse polno voščenih odpadkov in koscev medenega satja, po njih pa so lazile čebele, katere so se žvepljenici odtegnile.

Naši čebelarji so stali v gruči z rokami navskriž ter tekmovali med seboj v zanikrnosti, trdosrčnosti in — popivanju nekake brozge, katero so nazivali — žganje.

Stopil sem k nekemu „čebelarju“, ki se je ravno pripravljal, da zaduši z žveplenico čebele svojih panjev. Odprl je bil zadnjo končnico. Čebele so

se, razsrjene vsled dolgotrajne vožnje ob zamašeni prašnici, vsule iz panja. Naš čebelar je pri tem mašil gorečo žveplenico tako cinično in počasno v panji, da bi mu bil človek priložil nekaj „sladkih“, če bi bila cena istim nekoliko bolj kristjanska.

Pri žveplanju je pa osmodil plamen žveplenice veliko čebel, ki so se vsule iz panja in skoro nato popadale osmojene po tleh. Pobral sem eno teh ubožic in videl sem, da je imela nožice in perutnice popaljene . . .

Opozoril sem tega šušmarja, da mu čebele pri prašnici vhaajajo ter ga posvaril, naj ne ravna s čebelami tako neusmiljeno.

Pogledal me je porogljivo in odgovoril, da lahko ravna s svojimi čebelami, kakor hoče! Drugi „čebelarji“ so se v svoji pijanosti hohotali tej prebrisanosti.

Ker sem bil radoveden, kako se vrši podiranje panjev, sem stopil v bližino delavcev, katerih naloga je to bila.

Čebelar je podajal delavcu panje, katerim je že prej odstranil dno. Delavec je položil panj na nekako kozico ter pričel satje izpodrezovati, ne zmenč se za mrtve in še žive čebele, katerih je bilo polno med satjem. Izrezano satje je malo pogledal in metal v škafo, katera sta stala ob njegovi desnici in levici.

Če je bilo v satju le preveč zalege, je romal sat v škafo, ki je bil nekaj večje od drugega. Bolj medeno satje pa je metal v manjši škafo, čigar vsebina je bila namenjena za pitanca, kakor sem poizvedel od zgovornega možakarja.

„To je torej pitanec“, sem si mislil, ko sem pregledal natančneje tisto zmes, ki je bila v manjšem škafo in ki so po nji lazile okajene čebele; seveda je bilo v nji še dovolj zalege, slame in drugih odpadkov.

Opozoril sem delavca na njegovo brezvestno ravnanje. „Kdo' u nek' tok' akurat devov“, se mi je odrezal in pacal naprej . . .

Ko je bil škafoček poln, je zmečkal vajenec z debelim žokovnikom tisto zmes in jo nato odnesel v klet.

Pogledal sem malce naokoli, ter švignil za dečkom, da vidim, kaj ukrene s tem pitancem. Stopala sva po stopnicah nizdol, nato po nekem hodniku. Ker je bilo popolnoma temno, sem zadel parkrat z nosom ob zid, stopil sedaj v mlakužo, prevrnil se končno po neki deski in prišel srečno v delavnico. Mala leščerba je za silo razsvetljevala to „obljubljeno deželo“. Deček je postavil škafo na tla, napolnil s pitancem iz vrbe pleteno košaro ter jo napolnjeno postavil poleg nebroy drugih košar, ki so stale na nekakih „petrah“. Pod košarami je bilo korito, v katero se je iz košar cedil med — pitanec.

Dolgo sem stal nepremično ter zrl v „deželo, kjer se cedi med in mleko.“ Večje nesnage in nereda si človek ne more misliti in ni čuda, če ima zdravstvena komisija ljubljanska v teh brlogih toliko posla.

Neznosen vzduh me je primoral, da sem poiskal izhod, ki sem ga tudi srečno našel po dolgem iskanju.

Ko sem prišel zopet na svetlo, sem jo urnih krač odkuril, da me ne opazi kaki nepoklicanec, kakor v tem slučaju jaz.

Prepričani bodite, dragi čebelarji, da sem si globoko oddahnil, ko sem bil zopet na ulici. Povem pa tudi, da sem bil zelo presenečen, ko sem videl na lastne oči to počenjanje, ki sem o njem že prej toliko slišal. Da se pa tako ostudno pripravlja pitanec in med za kolače, ne bi bil nikdar verjel.

Oni čebelarji, ki vozijo jeseni svoje čebele v trganje k medarjem, naj se sramujejo, ker tako nečloveško ravnaajo s čebelami. Sram jih bodi, da morijo z žveplom živalice, ki so čez leto tako marljivo in skrbno hitele za medom, da zadovoljijo človeško grabežljivost. Oj človek, kako neusmiljeno srce imaš in kako nizkotnega naziranja si ob trenutkih, ko bi moral izkazovati hvaležnost onim, ki tebi koristijo, in najsi bodo tudi le živali. Če moraš že moriti, stori to tako, da živalice ne trpe. Pošteno je, če iztreseš čebele iz panjev na tla pred čebelnjakom, če se ti niti toliko ne ljubi, da bi jih s plemenjaki združil; boljše je seveda, če se jih združi s plemenjaki, ker se v slučaju, da se čebele iztresejo pred čebelnjak, poizgube vse mladice. In te so za plemenjake največje vrednosti.

Če bi pa bilo le preveč čebel, ponudi jih sosednim čebelarjem, in marsikdo jih vzame z veseljem.

Tako ravna jeseni poštena čebelarska duša s čebelami.

Onim pa, ki prodajajo čebele jeseni za nekaj krajcarjev medarjem in kupujejo spomladi med-pitanec,*) ki se pripravlja na poprej omenjeni način povem le to:

Če ste si zanesli bolezen v svoje panje s tem, da ste kladili z „garantirano pristnim medom pitancem“, ne stokajte, saj ste tako hoteli!

Dopisi.

Iz Ljubljane. — Gospod urednik! V desnico sem vzel pero, z levico se pa praskam za ušesom, ker Vam nameravam poročati o letošnji čebelarski letini.

Boljše bi bilo, da bi vzel pero v levico, da bi desnica ne vedela, kaj levica piše. Še boljše bi pa bilo, da bi ne bila resnica, kar pišem, in naj-sibodi že z desnico ali levico. Ej, ej, vrag vzemi levico in desnico!

„Bog nas varuj šibe božje in pa desnice in levice tega človeka“, mrmrate, gospod urednik, ko tole čitate, in se jezite nad mojo neslanostjo. Jaz se tudi jezim na svoji roki, ker z obema nisem letos toliko pričebelaril, da bi mogel moj „prijatelj“ nekemu najinemu dobremu prijatelju namazati črni kruh z „medkom“. Obljubil nama je, da naju obiše, če se moj „prijatelj“ oblegira, da mu postreže z medom. Kje naj vzamem med? Pomislite, gospod urednik, brez medu „patrijote“ sprejemati! — (Bohun, lomiš ga, pa še prav pošteno ga lomiš!) In kedo je tega kriv? Počakajte, da globoko zasopem . . . solnce,

*) Resnici na ljubo konstatujem, da sem opazoval podiranje panjev tudi pri gospodu Hudoverniku v Ljubljani, ki vestno in pošteno in v zelo snažnih prostorih podira.

dež, veter, prah, suša, panji, čebele, matice, pitanec, megla na barju, toča . . . vsi, vsi so krivi, le jaz ne!

Ljubljančani smo letos udarjeni. Spomladi nismo vedeli, kako bi o aprilovih rojih zadostno lagali in prehvalili vsak svoje čebele. Sedaj pa ta fiasko!

„Nastropski“ vetrovi so pokazili ves april. Čebele so se pričele ravno lepo razvijati; tedaj pa je prišla teta zima po svoj kožuh, ki ga je pri svojem odhodu pozabila, in zazeblu je zopet, da smo vsi občutili, najbolj pa naše čebele.

Posledice so se pokazale šele v majniku. Vse je bilo v cvetju, preveč cvetja je bilo, čebele pa pri polnih skledah tako klavrne, da sem še jaz kilav postal, ko sem jih opazoval.

Konec majnikov je bil tu, a opazil nisem niti enega panja, ki bi bil novil. Majnika ni bilo več, jaz pa sem „globoko ginjen“ opazoval edinega prvenčka, ki ga je rodilo 60 plemenjakov, in še jako lepih plemenjakov, kakor ste videli gospod urednik!

Junij je bil nekaj boljši. Čebele so si malo opomogle. Že sem mislil, ko sem spravljal prve roje: „Sedaj jih pa bo nekaj“. In res jih je bilo samo nekaj, 18 iz 60 panjev, z drujci vred! Drujcev je bilo zelo malo. „Stokal“ je plemenjak nekaj dni, kakor človek, če ga zobje bole, pa kmalu je utihnil. Pregledal sem ga in glej ga spaka, sam si je „zobe“ izpulil. Jaz sem si pa ščetine iz glave pulil, ko ni bilo drujca. Tolažilo me je dejstvo, da tudi drugje ni bilo rojev. Vse je jejmenekálo! Poznam soseda, ki je imel 30 močnih panjev, a iz njih niti enega roja. Kutnarjev papa iz Glinc so mi pred par dnevi potožili, da se ne spominjajo tako slabe rojevne, dasi že čebelarijo bogvekoliko let. In dober čebelar so Kutnarjev papa, vedno imajo prve roje.

O juliju ne govorim, ni vredno!

Avgust je za Ljubljano pomemben. V bližnjem mestnem logu, po Barju in travnikih pod Rožnikom in proti Bokavcem je ob ugodnem vremenu otava v tako bujnem cvetju, da naneso čebele v nekaj dnevih, kar potrebujejo za zimo.

Letos je otava precej medila, toda ne v taki meri, kot navadno, to pa vsled velike suše.

Jalovci in prvi roji so zadostno založeni z medom, izrojenci bolj skromno, drujci so siromaki.

September je popolnoma odpovedal. Po Golovcu in Rožniku je obilno rese, ki pa ni bila letos radodarna. „Če resa jeseni le tri dni medi, se kmalu v satovju med posveti“, mi je pomenljivo namignil neki čebelar. Resa pa ni medila in tudi med se ni pokazal.

Gospod urednik, zadovoljni smo pa le, da je vsaj tuintam kaj medu!

Naj Vam omenim k sklepu še nekaj posebnih pojavov tekom letošnje čebelarske sezone.

Čmerika je izvanredno medila. Uničila nam je mnogo, mnogo čebel.

Domači kostanj je bil bogat v cvetju; in ne da bi kaj medil, ko je bilo vreme vendarle precej časa ugodno.

Ajda zopet ni izpolnila naših nad. V Gornji Šiški je nanosil za časa ajde najmočnejši panj (langstrothovec) le nekaj čez 6 kg medu. Na Posavju, v Tomačevem, Št. Vidu in na Viču se pa govori celo o praznih panjih.

Omenjam naj, da je nastal pri čebelah, ki so bile v Urbančkovem čebelnjaku, za časa ajdovega cveta tako silen rop, da so jih morali nabrizgati ognjegasci, da se niso popolnoma uničile. Bilo je okoli 800 panjev skupaj! Pogled je bil strahovit. Dobra petina panjev je bila popolnoma uničena.

Toliko od paše!

Nenavadno srečno se je končalo prašenje matic! Niti ena se ni izgubila! Mimogrede naj povem, da sem imel priliko opazovati matico, ko je izletela na prašenje in se čez 1 uro 17 minut vrnila. Pač redki slučaj! to!

Roji niso veliko naredili ter so sedaj skoraj brez čebel. Izrojenci so postali šele sedaj živalni, ko je že prepozno. Drujci so lepo razviti; ker pa niso medeni, jim bo treba pokladati ali jih odstraniti.

Sedaj Vam je jasno, gospod urednik, kako je s čebelami tu pri nas.

Meni pa ni jasno, kje naj vzamem med, da potolažim svojo najmlajšo sestrico, ki tako rada stikuje za medom; jasno mi ni, kako naj napolnim ono veliko steklenico, katero je moj oče pripravil za moj med. Jasno mi tudi ni, kje naj vzamem med, da ga „Pipček“ namaže na kruh. Mamici svoji pa ne povem, da so naše „muhe“ letos od muh, da ne izgubi nade na nekaj božičnih kolačev, ki naj bi bili pomazani z medom mojih čebel. Težko bo kaj s kolači, ker je tudi moka tako draga, medu pa ni. Bojim se tudi mamice, ker mi bo očitala, da ves denar zapravim, kar ga zaslužim, ker ga v čebelarijo vtaknem, ko vendar ni nič s čebelami. Teti sem tudi obljubil kar dva sata, pa še velika, in bogve komu še vse. Te nazarenske čebele mi res preglavice delajo! In po 1 gld. 20 kr. bi prodal lahko vsakega 1/2 kg medu, kakor ga je prodal največji čebelarški patrijot, gospod urednik, — pozdravljeni bodite in radi me malo imejte, znajo me pa radi imeti vsi oni, katerim sem med obljubil in tudi moje in „Pipčkove“ čebele — pa le za letos! B.

Raznoterosti.

Naftalin in čebelna uš. V akademiji znanosti v Parizu je nedavno predaval slavni kemik Bertheloth, da nima naftalin nikakega vpliva na uši, molje, itd., nasprotno, da se v zraku, nasičenem po naftalinu, ličinke, uši, molji in druga golazen še prav kanibalsko dobro počutijo. Nasvetoval je kot uničevalno sredstvo teh golazni terpentinov esenc ali pa bencin, katera tudi gurmandom med to peklenko zalego nista priljubljena.*) B.

Sejm čebelarški v Ljubljani, ki je bil dne 12. t. m., je bil zelo slabo obiskan. Bilo je navzočih komaj kakih 20 čebelarjev, sami stari očanci,

*) Prijatelj »Bohun« pa pravi, da on vsako čebelno uš v loncu »šmira« utopi, ali jo pa malemu »Ivančku« izroči, da jo vpreže v svoj voziček, da ga vozi po dvorišču! Po preteku 2 ur že nastopi smrt! Oh ta »Bohun«! — Op. ured.

pravi tipi kranjskih „muharjev“, večina z neizogibno čedrico v ustih. Prav milo se mi je storilo, ko sem stal med njimi, edini iz mlajšega zaroda. Pozneje se je pridružil še prijatelj mi in mecen gosp. J. N. Babnik. „Glej, kakor čebele, ki pridejo iz paše in ne najdejo svojega panju, ker ga je čebelar odpeljal“, ravno tako sem si mislil, ko sem motril te zadnje priče našega nekdanjega čebelarstva. Nič veselih obrazov, nič humorja, ki je ravno med čebelarji tako razširjen! Pa čemu vzbujati spomine na pretekle dni. Bodočnost ti si naša . . .

Cena se je določila na 37 kr. kilogram in medarji tudi plačujejo tako, baje še nekoliko višje, če so panji pezni. Vendar enkrat nekaj tolažilnega!
B.

Naznanila upravnništva.

Onim članom, ki so zavarovali pri našem društvu svoja čebelarstva, naznanjamo, da nam je z dnem 21. t. m. odpovedala zavarovalnica tozadevno pogodbo. Vzroki nam niso znani. Kakor hitro poizvemo kaj gotovega, objavimo. Na čas od 21. septembra do 31. decembra odpadajoči del zavarovalnine, poravnano z udnino za prihodnje leto.

Člani, ki imajo vosek ali med naprodaj, naj se blagovolijo obrniti s svojimi ponudbami na nas, ker smo v položaju preskrbeti odjemalce, ki bi dobro blago tudi dobro plačali, zlasti med pitance in fini vosek. Tudi za navadne panje z živimi čebelami imamo kupevc.

200 pločevinastih posod za 5 kg vsebine proda po 35 vin. komad I. N. Babnik, Ljubljana.

Čebele kupuje M. Ambrožič v Mojstrani na Gorenjskem. — **Prodaja** pa isti umetno satovje iz pravega čistega voska.

Za čebele

je facelija in esparzeta najboljša paša,
in se dobi pri

Peter Lassniku v Ljubljani,

zaloga velikanske pese, vrtnih in travnih semen.

Čebelnjak

3 1/2 m dolg, 2 m širok in 2 m visok;

12 nemških panjev in 6 košnic

ima naprodaj

FR. UNGER

v Spodnji Šiški pri Ljubljani.

Semena rdeče detelje (inkarnat), esparsete, facelije,
≡ ranjak ali uročnik (Tannen- oder Wundklee) ≡

zelo medunosne cvetlice prodaja

JOS. KORDIŃ v Ljubljani.

Umetno satovje, točila in vsa čebelarska orodja

razpošilja po nizkih cenah, kupuje pa tudi čebele

najstarejša, leta 1866. ustanovljena čebelarska tvrdka

baron Rothschütz v Višnjigori.

==== Ceniki se pošiljajo na zahtevo brezplačno. ====

Nemške panje (gerstungovce)

izdeluje po natančni meri, z mediščem po **7 K 50 h**, brez
medišča po **6 K 60 h** s satniki vred:

❖ **Anton Drukar,** ❖

mizar v Kranju.

Preosnovljene

amerikanske (Pavlinove) panje

s povprečnimi satniki v svetlobi 25×34 cm izdeluje po primerni ceni

Jakob Virient,

čebelar v Olševku pri Kamniku.

Pravi čebelni vosek

kupuje v vsaki množini po **visoki ceni**, prodaja pa po **nizki ceni** **garantirano**

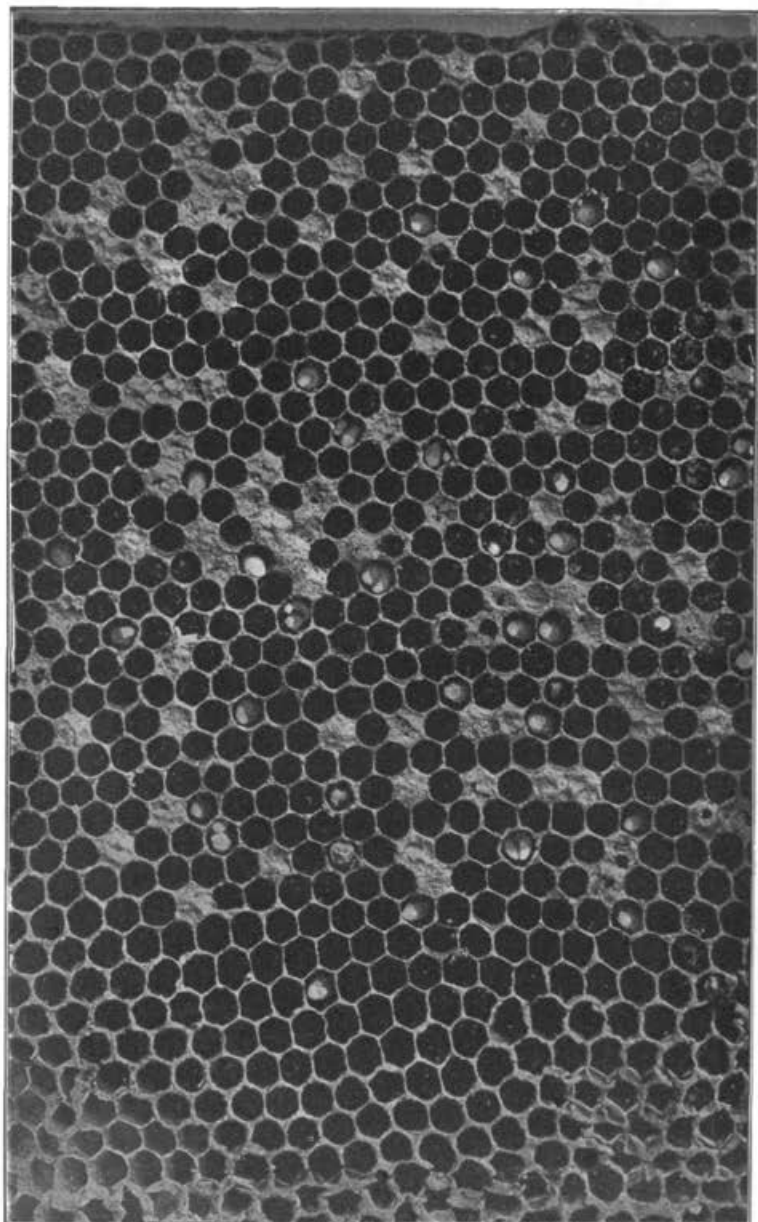
==== **pristni med, pitanec** ====

Fr. Schupeutz v Ljubljani.

Udnina (2 K) in reklamacije naj se pošiljajo gospodu I. N. Babnik-u v Ljubljani, dopisi in članki za list pa uredniku „Slovenskega Čebelarja“ Frančišku Rojini, nadučitelju v Šmartnem pri Kranju.

Sat z gnilobo.